

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

TRETJI ODDELEK

ZADEVA BOŠKIČ PROTI SLOVENIJI

(Pritožba št. 5158/02)

SODBA

V STRASBOURGU,

13. julija 2006

Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije. Lahko je predmet tehničnih popravkov.

V zadevi Boškič proti Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

g. J. HEDIGAN, *predsednik*,

g. B.M. ZUPANČIČ,

g. L. CAFLISCH,

g. V. ZAGREBELSKY,

g. E. MYJER,

g. DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,

ga. I. ZIEMELE, *sodniki*,

in g. V. BERGER, *sodni tajnik oddelka*,

po obravnavi na nejavni seji dne 22. junija 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 5158/02), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 18. januarja 2002 proti Republiki Sloveniji vložil njen državljan, g. Drago Boškič («pritožnik»).

2. Pritožnika so zastopali odvetniki pisarne Verstovšek. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bil udeležen kot stranka, predolgo. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na pomanjkanje učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Sodišče je dne 11. junija 2004 odločilo, da o pritožbi glede trajanja postopka in s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3. odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik Drago Boškič je slovenski državljan, rojen leta 1962, in prebiva v Velenju.

6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.

7. Pritožnik, po poklicu rudar, se je poškodoval pri delu.

8. Dne 30. decembra 1996 je pritožnik prek svojih odvetnikov pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico sprožil spor za nadomestilo škode v višini 3.195.489 tolarjev (SIT) in zaprosil, da se ga oprosti plačila stroškov postopka.

9. Dne 30. maja 1997 in 29. januarja 1998 je pritožnik zvišal znesek zahtevanega nadomestila za škodo.

10. Dne 22. junija 1998 je sodišče opravilo narok.

11. Dne 26. junija 1998 je sodišče izvedenca medicinske stroke pozvalo, naj dokonča svoje izvedeniško mnenje.

12. Dne 26. julija 1999 je pritožnik sodišču predlagal, naj imenuje drugega izvedenca medicinske stroke.

13. Dne 3. septembra 1999 je pritožnik sodišču predlagal, naj opravi narok.

14. Dne 8. novembra 1999 je sodišče opravilo narok in se odločilo imenovati izvedenca klinične psihologije.

15. Dne 24. decembra 1999 je bil izvedenec imenovan.

16. Dne 29. decembra 1999 in 25. avgusta 2000 je pritožnik zvišal zahtevani znesek nadomestila za škodo.

17. Dne 6. novembra 2000 je sodišče opravilo narok.

18. Dne 4. januarja 2001 je pritožnik zvišal zahtevani znesek nadomestila za škodo.

19. Dne 15. januarja 2001 je sodišče opravilo narok.

20. Dne 27. novembra 2001 je pritožnik zvišal zahtevani znesek nadomestila za škodo.

21. Okrožno sodišče je delovno sodišče zaprosilo, naj mu pošlje pritožnikov spis iz delovnega spora, sproženega leta 1999. Dne 9. januarja 2002 je delovno sodišče odgovorilo, da omenjena zadeva ni prednostna.

22. Dne 28. oktobra 2002 je okrožno sodišče od delovnega sodišča dobilo obvestilo, da je bila izdana sodba, ki pa še ni pravnomočna.

23. Dne 3. decembra 2002 je pritožnik sodišče zaprosil, naj preloži za 4. december 2003 razpisani narok.

24. Dne 5. marca in 1. decembra 2003 sta bila opravljena naroka. Prvi narok je bil preložen na prošnjo nasprotne stranke, drugi pa na prošnjo obeh, in sicer zato, da bi se lahko opravila neposredna zaslišanja izvedencev.

25. Dne 25. marca 2004 je bil opravljen narok.

26. Med postopkom na prvi stopnji je pritožnik predložil približno 30 pripravljalnih pisnih vlog, in/ali dokaznih gradiv in/ali predlogov sodišču, naj opravi narok.

27. Dne 19. aprila 2004 je sodišče izdalo sodbo, ki mu je bila vročena dne 1. septembra 2004.

28. Dne 15. septembra 2004 je pritožnik vložil pritožbo.

29. Postopek še traja.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. Odstavka 6. Člena in 13. Člena Konvencije

30. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.»

3130. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolgim trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

32. Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

33. Pritožnik je temu ugovarjal z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imel na voljo, niso bila učinkovita.

34. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji)* (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi *Lukenda proti Sloveniji* ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

35. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

36. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka 35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

37. Doba, ki jo je treba upoštevati, je pričela teči 30. decembra 1996, na dan, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju, in še vedno teče. Postopek na dveh sodnih instancah tako traja približno devet let in pet mesecev.

38. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi *Frydlender proti Franciji*, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

39. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih postopkov, zlasti pred sodiščem prve stopnje, v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po « razumnem roku ».

Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

40. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi *Lukenda*) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

41. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožniku v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljal kršitve pravice, da se o njegovi zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

42. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

43. Pritožnik je zahteval 15.000 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode.

44. Vlada je njegovemu zahtevku oporekala.

315. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik zagotovo utrpel določeno nepremoženjsko škodo. V skladu s pravičnostjo se mu zato iz tega naslova prisodi 6.400 EUR.

B. Stroški

46. Pritožnik je prav tako zahteval 1.074 EUR za stroške, ki jih je imel v postopku pred Sodiščem.

47. Vlada je menila, da je njegov zahtevek pretiran.

48. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povračila stroškov le v obsegu, v kakršnem je dokazano, da so dejansko nastali, bili nujni ter njihova višina razumna. Sodišče tudi poudarja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi g. Lukendo v zgoraj navedeni zadevi Lukenda, predložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar zadeva dejansko stanje, po vsebini enake kot obravnavana zadeva. Sodišče zato ob upoštevanju predloženih podatkov in zgoraj navedenih meril v obravnavani zadevi ocenjuje, da je za postopek pred Sodiščem v obravnavani zadevi pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

49. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *ugotavlja*, da je pritožba sprejemljiva,
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,
4. *razsoja*
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 6.400 EUR (šest tisoč štiristo evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške, poleg tega pa tudi vsoto, ki bi jo bilo treba morebiti poravnati iz naslova davkov,
 - b) da se od izteka treh mesecev pa do poplačila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni

obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.

5. *zavrača* preostale zahtevke iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 13. julija 2006.

Vincent BERGER
Sodni tajnik

John HEDIGAN
Predsednik